

FINANČNÁ GRAMOTNOSŤ – implementácia finančnej gramotnosti do vzdelávania na 1. stupni ZŠ J. Simana, Októbrová 16, Valaská

- problematika finančnej gramotnosti je začlenená do povinných predmetov na 1. stupni (3. – 4. ročník)
- uplatňuje rôzne metódy podporujúce čítanie s porozumením (využívanie autentických materiálov – letáky, inzeráty, komerčné ponuky...)
- podporuje žiacke objavovanie a samostatné riešenie problémových situácií, vyučovanie prostredníctvom IKT, zaradovanie kooperatívneho učenia
- *žiak na konci primárneho vzdelávania rozumie základným pojmom finančnej gramotnosti a vie ich aktívne používať*

NÁRODNÝ ŠTANDARD FINANČNEJ GRAMOTNOSTI

školský rok 2018/2019

<i>Téma</i>	<i>Čiastková kompetencia</i>	<i>Výkonový štandard- žiak na konci 1. st. vie:</i>	<i>Základné pojmy</i>	<i>Začlenenie problematiky</i>	<i>Poznámky</i>
2.1 ČLOVEK VO SFÉRE PEŇAZÍ	2.1.1 Vyhodnotiť trvalé životné hodnoty a osvojiť si vzťah medzi životnými potrebami a financiami ako prostriedku ich zabezpečenia	• pomenovať základné ľudské potreby a základné ľudské hodnoty, • opísať postavenie členov rodiny pri zabezpečovaní životných potrieb	ľudské potreby, hodnoty, peniaze, euro, minca, bankovka	3. – 4. MAT – pri operáciách sčítania a odčítania, násobenia a delenia v danom obore 3. ročník – SJL – vyjadrenie súhlasu, nesúhlasu, želania 3. ročník – VLA - Slovensko	
	2.1.2 Pochopiť vzťah ľudská práca – peniaze a etickú súvislosť medzi bohatstvom a chudobou	• zhodnotiť svoje vlastné skúsenosti a prácami v domácnosti, • rozlíšiť na príkladoch zo svojho okolia, čo znamená byť bohatý alebo chudobný	práca, peniaze, bohatstvo, chudoba	4. ročník – PVC – Stravovanie a príprava jedál, Starostlivosť o životné prostredie 4. ročník – SJL – Diskusia, názor	
	2.1.3 Osvojiť si, čo znamená žiť hospodárne	• uviesť príklady hospodárneho zaobchádzania s vecami, hospodárneho správania sa vo svojom okolí (domácnosť, škola, obec)	hospodárny	3.ročník – MAT – Násobenie a delenie v obore násobilky 3.ročník – PDA - Objavujeme tajomstvá vody, 4. ročník - PDA - Technika a technické objavy	

				4. ročník – PVC – Elektrický obvod, zdroje elektrickej energie 4. ročník – VLA – Chránime vodné zdroje	
2.2 FINANČNÁ ZODPOVEDNOSŤ A PRIJÍMANIE ROZHODNUTÍ	2.2.1 Prevziať zodpovednosť za osobné finančné rozhodnutia	• uviesť príklady finančných rozhodnutí a ich možných dôsledkov	zodpovednosť	4. ročník – ETV – Reálne a zobrazené vzory	
	2.2.2 Nájsť a vyhodnotiť informácie z rôznych zdrojov	• uviesť príklady, prečo sa oplatí jednotlivcovi byť dobre finančne informovaný, • opísať zdroje finančných informácií	financie, finančný, informácia	3. ročník – PDA – Ľudské telo - zmysly	
	2.2.3 Posúdiť význam boja proti korupcii, ochrany proti praniu špinavých peňazí a ochrany finančných záujmov EÚ	• navrhnúť spôsoby riešenia situácií, v ktorých sa stretli s klamstvom, podvodom, nečestným správaním	klamstvo, podvod, nečestnosť	3. ročník – ETV – Riešenie konfliktov, SJL – Porekadlo, príslovia, ľudová rozprávka 4. ročník – SJL – Diskusia, názor	
	2.2.4 Prijímať finančné rozhodnutia zvažovaním alternatív a dôsledkov	• zoradiť osobné želania/potreby podľa ich dôležitosti, • stanoviť si merateľné krátkodobé finančné ciele	finančný cieľ		
	2.2.5 Určiť rôzne spôsoby komunikácie o finančných záležitostiach	• uviesť jednoduché príklady, ako sa môžu osobné informácie dostať k nepovolaným osobám, • opísať možné dôsledky odhalenia vybraných osobných informácií	osobné informácie	3. – 4. ročník – IFV – Komunikácia prostredníctvom IKT	
	2.2.6 Stručne zhrnúť hlavné princípy ochrany	• uviesť príklady možností na vrátenie výrobkov	spotrebiteľ, reklamácia	3. ročník – ETV – Postoje a zručnosti v medziľudských	

	spotrebiteľov	- v miestnych obchodoch, • jednoducho opísať základné práva spotrebiteľov		vzťahoch	
2.3 ZABEZPEČENIE PEŇAZÍ PRE USPOKOJOVANIE ŽIVOTNÝCH POTRIEB – PRÍJEM A PRÁCA	2.3.1 Poznať a harmonizovať osobné, rodinné, spoločenské potreby	• pomenovať osobné a rodinné potreby	osobné potreby, rodinné potreby	4. ročník – VLA – Chránime vodné zdroje 3. – 4. ročník – SJL – literárne ukážky súvisiace s rodinou	
	2.3.2 Zhodnotiť vzdelanostné a pracovné predpoklady z hľadiska uspokojovania životných potrieb a základné otázky úspešnosti vo finančnej oblasti	• opísať vzťah povolanie – zamestnanie, • vysvetliť príklady úspešnosti a neúspešnosti človeka v živote vo všeobecnosti	povolanie, zamestnanie, záujmy, zamestnávateľ, zamestnanec		
	2.3.3 Identifikovať zdroje osobných príjmov	• opísať svoju predstavu, čo sú osobné príjmy človeka	príjem, aktívny príjem, pasívny príjem, majetok, mzda, výplata	4. ročník – SJL – Diskusia, názor	
2.4 PLÁNOVANIE A HOSPODÁRENIE S PENIAZMI	2.4.1 Vypracovať osobný finančný plán	• roztriediť výdavky na domácnosť a príjmy v domácnosti	príjmy a výdavky, rodinný rozpočet	3.– 4. ročník – MAT - pri operáciách sčítania a odčítania, násobenia a delenia v danom obore	
	2.4.2 Popísať spôsob používania rôznych metód platenia	• opísať, za čo všetko rodičia v domácnosti platia, • vysvetliť používanie peňazí v bežných situáciách (hotovostná a bezhotovostná forma peňazí)	hotovosť, hotovostná a bezhotovostná platba	3.– 4. ročník – MAT - pri operáciách sčítania a odčítania, násobenia a delenia v danom obore	
	2.4.3 Uplatniť spotrebiteľské zručnosti	• porovnať ceny rovnakého výrobku v dvoch rôznych	nákup, cena, výhodný nákup	3. ročník – SJL – Reklama, druhy reklamy, Inzerát	

	pri zodpovednom rozhodovaní o nákupe	obchodoch, • uplatniť zodpovedné rozhodovanie primerané osobnému veku pri nákupe			
	2.4.4 Zvážiť príspevky na darcovstvo a filantropiu	• opísať na jednoduchých príkladoch význam vzájomnej pomoci a charitatívnych aktivít	charita, filantropia	3. ročník – ETV – Pomoc, darovanie, delenie sa 4. ročník – ETV – Rozvoj tvorivosti a iniciatívy 3.- 4. ročník – celoškolská aktivita „Vianočné tvorivé dielne“	
2.5 ÚVER A DLH	2.5.1 Identifikovať náklady a prínosy jednotlivých typov úverov	• vymedziť situácie, kedy si človek predmety nakupuje a kedy si ich požičiava, • zdôvodniť voľbu nákupu alebo požičania si predmetu	nákup, požičanie	3. ročník – MAT – Násobenie a delenie v obore násobilky	
	2.5.2 Zhodnotiť spôsoby, ako sa vyhnúť problémom so zadĺžením (predĺžením) alebo ako ich zvládnuť	• porozprávať o tom, čo môže nastať pri požičiavaní si cenných predmetov alebo peňazí, • opísať, aké vlastnosti by mal mať človek, ktorý si požičiava obľúbenú osobnú vec, • opísať postup, ako si môže človek opätovne získať dôveru požičiavajúceho, ak stratil alebo poškodil požičanú vec	dôvera	3. ročník – ETV – riešenie konfliktov – výchova k zmierlivosti	
	2.5.3 Mať základné informácie o jednotlivých	• vysvetliť, že peniaze sa dajú požičať vo	banka, veriteľ, dlžník, dohoda,	3.- 4. ročník – MAT – sčítanie a odčítanie v danom	

	druhoch spotrebiteľských úverov	finančných inštitúciách	zmluva, pôžička, dlh	obore 3. ročník – VLA – Slovensko v súčasnosti	
2.6 SPORENIE A INVESTOVANIE	2.6.1 Diskutovať o tom, ako sporenie prispieva k finančnej prosperite	opísať svoju predstavu o tom, ako človek môže sporiť	sporenie	3.- 4. ročník – MAT - sčítanie a odčítanie v danom obore, riešenie aplikačných úloh	
	2.6.2 Vysvetliť, akým spôsobom investovanie zhodnocuje majetok a pomáha pri plnení finančných cieľov	uviesť svoju predstavu o tom, čo je možné považovať za investíciu (zamerať sa aj na nemateriálnu stránku)	investícia, investičný plán, riziko	3.-4. ročník – MAT – Riešenie aplikačných úloh	
2.7 RIADENIE RIZIKA A POISTENIE	2.7.1 Vysvetliť pojem riziko a pojem poistenie	uviesť príklady rizík, ktorým môžu čeliť jednotlivci a domácnosti	riziko, poistenie	4. ročník – VLA – Chránime vodné zdroje 4. ročník – PVC – Elektrický obvod, zdroje elektrickej energie	
	2.7.2 Charakterizovať verejné poistenie a vysvetliť rozdiel medzi verejným a súkromným (komerčným) poistením	- vysvetliť, prečo sa ľudia potrebujú poistiť, - na jednoduchých príkladoch názorne ukázať, ako poistenie funguje	poist'ovňa, poistenie		

Poznámka: Je možné zaradiť aj ďalšie aktivity súvisiace s problematikou finančnej gramotnosti na všetkých vyučovacích hodinách

Spracovala: Mgr. Štefánia Piliarová